

غبارروبی خانه خدا در ماه مهمانی خدا

هر سال در آستانه ماه مبارک رمضان و دهه آخر شعبان که «دهه تکریم و غبارروبی مساجد» نام دارد، طرح غبارروبی و عطرافشانی مساجد با مشارکت مردم در همه محله‌ها و مساجد در سراسر کشور برگزار می‌شود.

مریم مرتضوی: هر سال در آستانه ماه مبارک رمضان و دهه آخر شعبان که «دهه تکریم و غبارروبی مساجد» نام دارد، طرح غبارروبی و عطرافشانی مساجد با مشارکت مردم در همه محله‌ها و مساجد در سراسر کشور برگزار می‌شود.

حتما شما هم- در هر شهر یا روستایی که زندگی می‌کنید- در آستانه ماه مبارک رمضان شاهد برگزاری این طرح هستید تا مساجد آمادگی میزبانی از ماه مبارک رمضان را داشته باشند. هرچند خوشبختانه مساجد در کشور ما در طول سال با حضور مردم برای اقامه نماز جماعت و برنامه‌های فرهنگی دینی مواجه است، اما طبیعی است که در آستانه ماه مبارک رمضان که ماه مهمانی خداست، لازم است خانه‌های تکانی انجام شود تا ضمن پاکیزه کردن مساجد، به تکاندن دل‌هایمان از غبار گناه و کینه هم بپردازیم. اینطور است که طرح غبارروبی مساجد در کشور ما سال‌ها قدمت دارد و البته چند سالی است که به همت مرکز رسیدگی به امور مساجد با برنامه‌ریزی دقیق و به‌طور منسجم و منظم در سراسر کشور اجرا می‌شود.

دوستی و اتحاد؛ رهاورد خدمت در خانه خداست

اتحاد و همبستگی بین مردم کشور ما از مسجد نشأت می‌گیرد. این را ما نمی‌گوییم؛ هر کسی که سال‌ها مبارزات انقلاب اسلامی و دفاع مقدس را تجربه کرده باشد یا این روزها حتی برای اقامه نماز به مسجد محل زندگی خود سری زده باشد، حتما این نکته را درک کرده که مسجد، کانون فعالیت‌های سیاسی و فرهنگی مردمی است که اگر با هم متحد و یکپارچه باشند، صدای حق را به گوش جهان خواهند رساند.

محمدعلی خردمند که سال‌هاست به‌عنوان خادم مسجد حضرت‌امیرالمومنین(ع) در شرق تهران فعالیت دارد، سخنان و خاطرات زیادی از طرح غبارروبی این مسجد دارد. او از وحدت و دوستی‌های میان اعضای هیأت امناء، خادمان و امام جماعت این مسجد وجود دارد یاد می‌کند و می‌گوید: «نمونه بارز این وحدت را می‌توانیم در این روزها شاهد باشیم که همه با هم یکپارچه شده و با کمک یکدیگر به خدمت در خانه خدا مشغول هستیم».

او ادامه می‌دهد: «غبارروبی از مسجد طرح بسیار خوبی است که خاطرات زیادی برای ما به جا گذاشته است. چون تأثیر زیادی در افزایش دوستی‌ها و رفع کدورت میان مردم دارد. مثلا به‌خاطر دارم که در سال گذشته، 2 نفر از دوستان ما که هر دو مسجدی بودند به‌دلیل اختلافات مالی و اقتصادی‌ای که با هم پیدا کرده بودند، از یکدیگر کدورت به دل گرفته بودند.

هر چند که پس از مدتی مشکل مالی میان آن دو حل شد، اما هر قدر که بقیه مسجدی‌ها تلاش کردند دل آن دو نفر با هم صاف نمی‌شد تا اینکه به روزهای نزدیک ماه رمضان رسیدیم. در آن روزها هر دوی آنها قدری به مسجد کمک مالی رساندند و وقتی طرح غبارروبی مسجد شروع شد در این طرح با شور و اشتیاق شرکت کردند.

حین خانه‌تکانی مسجد بود که برای خدمت به خانه خدا از هم سبقت می‌گرفتند و همین فضای معنوی موجب شد که دل‌هایشان با هم صاف شود و کدورت‌ها را کنار بگذارند. حالا ما می‌بینیم که هر دوی آنها برای شرکت در طرح غبارروبی مسجد با هم در مسجد حاضر شده‌اند و در کنار یکدیگر خدمت می‌کنند».

این خادم قدیمی مسجد می‌گوید: «برای ایجاد جاذبه در مسجد لازم است که امام جماعت، هیأت امناء، بسیج و کانون‌های فرهنگی با هم دوست بوده و متحد شوند. در این صورت است که مردم به مسجد دل می‌بندند و از فضای معنوی و محیط دوستانه آن لذت می‌برند. حق هم همین است که مسجد، محل دوستی‌ها بین مسلمانان باشد تا بتوانند اهداف مقدس اسلامی را به خوبی پیش ببرند».

اگر شما هم در این سال‌ها در طرح غبارروبی مساجد شرکت کرده باشید، حتماً می‌دانید که این طرح تنها به عنوان خانه‌تکانی و نظافت ظاهری مسجد نیست، بلکه ابعاد گسترده‌تری دارد تا موجب جلب توجه و گرایش جوان‌ها و نوجوان‌ها به سمت کانون‌های مساجد شود. در واقع در ظاهر امر غبارروبی مساجد، باید از نظافت ظاهری و معطر کردن مسجد شروع کرد تا ظاهر مسجد پاکیزه و مرتب باشد و جوان‌ها و خانواده‌ها با رغبت و میل در این محل نورانی حاضر شوند.

از سویی دیگر لازم است که حین نظافت ظاهری، به فعال‌کردن برنامه‌های فرهنگی و دینی پرداخته شود تا جوان‌ها و نوجوان‌ها به جای آنکه وقت خود را پای بازی‌های رایانه‌ای و گیم‌نت‌ها بگذرانند، در ورزش‌ها و برنامه‌های فرهنگی مسجد که به صورت گروهی و با اهداف اخلاقی دینی تنظیم شده، شرکت کنند.

البته باید یادآور شد که هرچند بزرگ‌بودن مسجد و داشتن امکانات رفاهی- فرهنگی از مزیت‌های جذب جوان‌ها به سمت مسجد محسوب می‌شود، اما به گفته حجت‌الاسلام مصطفی قاضی، امام جماعت مسجد امام‌جعفر صادق علیه‌السلام، مسجد موفق آن است که از هرگونه امکانات خود جهت جذب جوان‌ها استفاده کند.

به عنوان مثال در کانون فرهنگی مسجد جامع درکه، انواع برنامه‌های علمی، فرهنگی و سرگرمی اجرا می‌شود و این برنامه‌ها در روزهای غبارروبی مساجد و در ماه مبارک رمضان رونق بیشتری دارند تا جوان‌ها و نوجوان‌ها به سمت مسجد هدایت شوند. این برنامه‌ها در روزهای تابستان که نوجوان‌ها اوقات فراغت بیشتری دارند، تنوع زیادی دارند. در بقیه روزهای سال هم برنامه‌های متنوعی برگزار می‌شود تا جوانان به فعالیت در مسجد علاقه‌مند شوند.

زهره عباسی، یکی از نمازگزاران جوان مسجد، می‌گوید: «طرح غبارروبی مساجد و ماه رمضان بهانه خیلی خوبی است که مسئولان مسجد بتوانند از آنها استفاده و جوان‌ها را به سمت دین و نماز تشویق کنند. خوشبختانه مسجد جامع درکه برنامه‌های خیلی خوبی در طول سال به خصوص در روزهای ماه رمضان برگزار می‌کند و این، یکی از دلایلی است که جوان‌ها محل را به سمت حسینی و مسجد هدایت می‌کنند».

حجت‌الاسلام الله‌وردی که امام‌جماعت این مسجد است، هدف اصلی از برگزاری طرح غبارروبی مساجد را برنامه‌های فرهنگی در مسجد و جذب نسل جوان به مسجد و انس خانواده‌ها با قرآن و نماز می‌داند و می‌گوید: «لازم است که مسئولان و هیأت امنای مساجد در نظر داشته باشند که غبارروبی مسجد تنها به مفهوم پاکیزگی ظاهری آن نیست، بلکه باید در کنارش برنامه‌های فرهنگی، مسابقات قرآنی، فرهنگی و ورزشی هم برگزار شود. شرکت در مسابقات در آستانه ماه رمضان و روزهای مبارک این ماه، انگیزه خوبی برای نوجوان‌ها و جوان‌هاست تا در زمینه‌های قرآنی و علمی و ورزشی با هم رقابت کنند و به این ترتیب، نه تنها حضور بیشتری در مسجد پیدا می‌کنند بلکه در نمازهای جماعت هم شرکت می‌کنند».

طبیعی است که به مرور زمان دیگر نیازی نیست تا از طریق این مسابقات، جوان‌ها محل را به سمت نماز جماعت هدایت کنیم چون خودشان این حقیقت بزرگ را درک می‌کنند که اهمیت اقامه نماز جماعت و شرکت در فعالیت‌های مذهبی تا چه اندازه مهم و ضروری است».

ترویج فرهنگ مسجدی‌ها

هرچند که اقامه نماز جماعت یکی از اصول اساسی تاسیس مساجد است اما باید دانست که فرهنگ مسجد تنها به همین امر محدود نمی‌شود. همچنان که در آستانه ماه مبارک رمضان هم از سویی مرکز رسیدگی به امور مساجد تصریح می‌شود که برنامه‌های جذاب فرهنگی و آموزشی باید در مساجد رونق بگیرد و البته نمازگزاران هم بر این نکته تأکید دارند. خوشبختانه طبق گزارش‌های مرکز رسیدگی به امور مساجد دریافت

کرده‌ایم،

در بسیاری از مساجد شهرها و روستاهای کشورمان، کلاس‌های علمی و فرهنگی برگزار می‌شود و نمازگزاران از این دوره‌های آموزشی استفاده می‌کنند. البته نکته جالب این است که این دوره‌های آموزشی باعث شده که خیلی از دخترها و پسرهای کم‌سن و سال هم راهی مسجد شوند و تحت‌تأثیر فضای مذهبی آن قرار بگیرند.

در عین حال برای اینکه مشارکت مردم در فعالیت‌های فرهنگی و مذهبی مسجد ادامه پیدا کند، کلاس‌های آموزشی هم به‌صورت دوره‌ای برگزار می‌شوند؛ یعنی بعد از تمام شدن هر دوره، کلاس‌های جدیدی برای داوطلبان و نمازگزاران برگزار می‌شود و البته نقطه اوج این کلاس‌ها در‌ماه رمضان است.

خانم صالحی، خادم مسجد و یکی از افرادی است که در کلاس‌های قرآنی مسجد الرسول(ص) در شهر تهران شرکت می‌کند. او درباره تنوع سن شرکت‌کنندگان کلاس‌ها می‌گوید: «این کلاس‌ها همزمان با طرح غبارروبی مساجد مورد بازنگری قرار می‌گیرد. شرکت‌کنندگان در این کلاس‌ها از رده‌های سنی متفاوتی هستند. نوجوان‌ها، جوان‌ها، افراد میانسال و مسن هم در کلاس‌های فرهنگی این مسجد شرکت می‌کنند. البته شرکت‌کنندگان، فقط مردم خانه‌های نزدیک به مسجد نیستند. جوان‌هایی از اطراف هم به این کلاس‌ها می‌آیند».

حجت‌الاسلام مصطفی قاضوی، امام‌جماعت مسجد امام‌جعفر‌صادق(ع) هم در‌باره طرح غبارروبی مساجد معتقد است که «در طرح غبارروبی مساجد شاهد برگزاری کلاس‌های متنوعی در مساجد هستیم؛ مثل روخوانی و روان‌خوانی قرآن کریم، اخلاق، تجوید، صوت و لحن و آموزش مفاهیم قرآن کریم. البته باید توجه داشته باشیم که مردم و مسجدی‌ها با ترویج فضایی امن و آرامش‌بخش در مسجد‌ها می‌توانند زمینه‌ای را فراهم کنند تا در‌ماه رمضان و در روز‌های غبارروبی مساجد خادمان افتخاری هم به این جمع بپیوندند. زیرا همانطور که یاد خدا آرام‌بخش دل‌هاست، خدمت در مسجد که خانه خداست نیز می‌تواند موجب آرامش قلبی و فکری مردم شود و روحیه دینی و ایمان آنها را تقویت کند».